

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АКТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

**JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN**

**2025
1/4/1**

**Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi**

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

SHIRINOVA R.X. – fil.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Suleymanov R.X. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Musayev N.U. – t.f.d., prof.

Urakov D.J. – t.f.d., prof.

Xolikulov A.B. – t.f.d., prof.

Yermetov A.A. – t.f.d., prof.

Zuyev A.S. – t.f.d., prof.

Jesus Fuensanta. – t.f.d., prof

Muxamedova D.G. – psix.f.d., prof.

Karamyan M.X. – psix.f.d., prof.

Rasulov A.I. – psix.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Sobirova U.F. – sots.f.d., prof.

Xudaykulov H.J. – ped.fan.d., prof.

Miroslav Ballay – PhD, prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sadullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Abdurahmonova N.Z. – fil.f.d., prof.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., dots.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKENT – 2025

MUNDARIJA

Tarix

Berdiyeva T. “Abdullanoma” asarida Surxon-Sherobod vohasining O’rta asrlar tarixi yoritilishi va uning arxeologik manbalar bilan qiyosiy tahlili.....	4
Biykuziyev A. Antik davrda Hindistonning ijtimoiy-siyosiy taraqqiyoti tarixi	8
Dilmurodov F. Qayta qurish davrida O’zbekiston SSRda iqtisodiy tanglikning vujudga kelish sabablar	11
Jiyanbekova Sh. 1970-1991 yillarda Samarqand viloyatida kutubxona ishi tarixi (A.S.Pushkin nomidagi Samarqand viloyat axborot-kutubxona markazi misolida).....	14
Mamatov Sh. Rivojlangan O’rta asrlarda Choch vohasidagi qishloq aholi maskanlari: tarixiy-geografik tahlil	17
Nurqulova O. Turkiston o’lkasida matbuot va matbaa ishlari tarixidan	20
Safarov A. Irrigator kadrlar tayyorlash borasidagi qarorlar tahlili	23
Xayrullayeva M. O’zbekiston agrar soha olimlari faoliyatiga nazar	26
Shoyimov S. Afg’on urushida sovet armiyasi tarkibidagi o’zbekistonliklarning dastlabki harbiy harakatlarda ishtiroki	29
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abdullayev A. Gradient boosting metodi vositasida o’zbek tili matnlarini sentiment tahlil qilish	32
Абдуллаева М. Методика “5Р” развития профессиональной компетентности будущих врачей в преподавании предмета “Педиатрия”.....	35
Azimova S. Yakkakurash sport turlariga ixtisoslashgan mashqlar orqali oliy ta’lim muassasasi talabalarining chidamlilik sifatini oshirish samaradorligi	38
Алияева Ш. Современные методы преподавания русского языка в ВУЗах физической культуры и спорта.....	41
Andayeva Sh. Talabalarda milliy qadriyatlar tarixini o’rgatish metodikasini takomillashtirish pedagogik muammo sifatida	44
Аскарова М. Изучение потребностей семей воспитывающих детей с церебральным параличом	47
Axmedov X. O’zbekistonda davlat kadrlar siyosatining o’zgaruvchan xususiyatlari	50
Axmadjanov O. Bugungi yoshlar va global tarmoq.....	53
Ahmedov F. Globallashuv sharoitida yoshlar ma’naviyatini mafkuraviy xurujlardan himoya qilish masalasi.....	56
Axmedova E. Bo’lajak shifokorlarda “Pediatriya” fanini o’qitishda kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish metodikasi	59
Ashirova A., Yusupov D. Neyrotarmoq texnologiyasi asosida baholash jarayonini avtomatlashtirish	62
Baqoyeva G. Plotinning ontologik qarashlarida borliqning ierarxiyasi.....	65
Baxriddinov D. O’quvchilarning ijodiy tafakkurini rivojlantirishda akmeologik yondashuvning samaradorligi	68
Boymatov B. Maktab o’quvchilarida kreativ fikrlash ko’nikmalarini rivojlantirishda innovatsion pedagogik yondashuvlar	70
Botirova N. Interaktiv yondashuvlardan foydalanib talabalarining bilimlarini hisoblash eksperimentlaridan orqali rivojlantirish.....	73
G’aniyeva N. Ta’lim jarayonida talablarda nutq kompetensiyasini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish	76
Janbayeva M. Bo’lajak boshlang’ich ta’lim o’qituvchilarining kasbiy mobiligini shakllantirishning nazariy asoslari	79
Jumonozorov D. Articulate dasturi yordamida elektron o’quv kurslarning pedagogik samaradorligini oshirish	82
Инсапова Г. Формирование коммуникативных учебных действий учеников начальных классов на уроках русского языка.....	85
Каноатова Ф. Важность исследования развития женского предпринимательства в Узбекистане.....	88
Karakulova U. Talabalarda emotsional intellektning o’quv motivatsiyasiga ta’siri	91
Kyrgyzbayev M., Nosirbekov K. Technologies for developing an effective electoral campaign strategy.....	94
Комилов М. Влияние сми на развитие политической культуры молодежи	97
Kurbonov X. Yoshlarni uy-joy bilan ta’minlashga qaratilgan siyosat natijalari	100
Kurbanova A. Kino san’at ta’limida raqamli transformatsiyani joriy etish dolzarb pedagogik muammo sifatida	102
Kuchkarova O. O’smir qizlarni ijtimoiy shakllanishida kitobxonlikning o’rni.....	105
Qaynarova I. Evristik ta’lim texnologiyalari asosida boshlang’ich sinf o’quvchilarining o’quv-bilish faolligini rivojlantirish.....	108
Quvvatov S. Turmush estetikasining shakllanishida moda va dizaynning tutgan o’rni xususida ba’zi mulohazalar	111
Qurbanov U., Nutfullayev Sh. Aholi daromadlarini diversifikatsiya qilishda davlat siyosatining roli va imkoniyatlari	114
Qurbanova M. O’zbekistonda demografik jarayonlar evolyusiyasi va dinamikasining ijtimoiy falsafiy tahlili	117
Latipova G. Malaka oshirish tizimida tinglovchilarning shaxsiy-kreativ salohiyatini rivojlantirishning amaliyotdagi holati	120
Madaminova N. Ingliz tilida o’qitish vositasi sifatida monologlardan foydalanishning muvaffaqiyatli strategiyalari	122
Madrahimova F., Egamov Y. Yoshlarning ma’naviy-axloqiy barkamollikka va kamolotga erishishida jismoniy tarbiya sportning o’rni va ro’li	125
Mamataliyeva X. Enhancing english language learning through collaborative teaching strategies.....	128
Maxsudjonova A. Mahmudxo’ja Behbudiyning falsafiy qarashlari	132
Mirzayeva S. Madaniyatlar aro kompetensiyani rivojlantirish uchun matnlar aro va kontekstual tahlil usullaridan foydalanish samaradorligini baholash	135
Mirzamurodova S. Yoshlarda huquqiy madaniyatni shakllantirish borasida amalga oshirilayotgan	137
Мирханова Н., Кабульниязова Г. “Сравнительный анализ системы политического управления в “Уложениях Темур” и в произведении Монтескье “О духе законов”	140
Mo’minova G. Boshlang’ich sinf ona tili darslarida lingvistik kompetentlikni shakllantirishda lingvistik vazifalarni qo’llash.....	143
Muradkasimova K., Baybabayeva Sh. “Flipped learning” texnologiyasi ta’lim jarayonidagi konstruktiv mexanizm sifatida.....	146
Muratova Sh. Ongning paydo bo’lishi, uning ijtimoiy tarixiy mohiyati.....	150
Najmiddinova M. O’smirlarda eksteremal vaziyatlarda adekvat qaror qabul qilishning psixologik mexanizmlari.....	153
Normurodova B. Ta’lim jarayonidagi darslarini o’qitishda integratsiyalashgan darslar samaradorligini oshirish va fanlararo aloqadorlikni ta’minlash.....	156
Norsafarova Z., Axatova D. Jamiyatimizni zararli g’oyalardan himoya qilish bo’yicha muhim vazifalar	158
Nurullayev Q. Mahalliy vakillik organlarining byudjet jarayonini nazorat qilish faoliyati tushunchasi va o’ziga xos xususiyatlari	161
Ochilov S. Hazrat Alining ilm fazilati va ilm egallash haqidagi fikrlari	163
Rajabboyev A. Tarbiyasi “qiyin” o’smirlar va ularning psixologik tavsifi	166
Rasulov R. O’zbekistonda fuqarolik jamiyati institutlarining yoshlar dunyoqarashi siyosiy ijtimoiylashuviga ta’siri	169
Rasulova G. Adabiy ta’limda ish daftari – o’quv topshiriqlari tizimini tashkil etish shakllaridan biri sifatida	172
Ro’zikov M. Parametrlar matematik masalalarni yechishning ilmiy-metodik asoslari	175

Rustamov R. Targ'ibotning zamonaviy jamiyatdagi roli.....	178
Sagindikov J. Yoshlarning ma'naviy yuksalishi va komil inson bo'lib tarbiyalanishida milliy g'oyaning falsafiy ahamiyati	181
Tadjibayev Z. Jamiyatda ijtimoiy apatiya fenomeni: sabablar va oqibatlar	184
Toshev Sh. O'zbekiston va Fransiya aloqalarining rivojlanishida madaniy diplomatiya omili	187
To'rayeva N. Xalq rivoyatlari orqali talabalarda milliy qadriyatlarni va madaniyatni targ'ib qilish metodikasi	189
Turdaliyeva U. Pedagogik interaktiv treninglar orqali bo'lajak pedagoglarning kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirish	191
Turemuratova A. Zamonaviy ta'limda ko'p vektorli pedagogik yondashuvlar asosida o'quvchilarning kollektiv ko'nikmalarini rivojlantirishning asosiy mexanizmlari	194
Tursunova S. Kasbiy ta'lim tashkilotlarida o'quvchilarning kreativ kompetentligini rivojlantirish metodikasi	197
Tuxtayev X. Pedagogika oliy ta'lim muassasalaridagi jismoniy madaniyat mashg'ulotlarida individuallashtirish darajasini aniqlash	199
Umarqulov X., Allambergeneva P. Empowering children's world outlook through media literacy and educational journalism	203
Urazov A. O'zbekistonda fuqarolik jamiyati institutlari faoliyatining konstitutsiyaviy-huquqiy asoslarini tadqiq etilishi	206
Utamuradov A. Yangi O'zbekiston barqaror taraqqiyotining ayrim ijtimoiy-siyosiy omillari	209
Farmonov O'. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini ijodiy faoliyatga tayyorlashni tashkil etish mazmuni	213
Xayrullayeva Z. Shaxsga ijtimoiy guruhlar ta'sirining psixologik mexanizmlari va ijtimoiy bosimning nazariy talqinlari	216
Xonkulov U. Trigonometrik tenglamalarning berilgan oralikka tegishli ildizlarini topish usullari	219
Xujayev M. Отношение Мирзо Улугбека к философии	223
Xujayarova N. Inklyuziya global ta'lim tizimining asosiy yo'nalishlaridan biri sifatida	226
Xaidarov R. Alisher Navoiyning komil inson konsepsiyasi va yangi O'zbekistonda ma'naviy-madaniy hayot uyg'unligi	229
Hamrayev S. Mamlakatimizning hozirgi davrdagi yangilanishi jarayonida mulkdorlik tamoyillarini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari	232
Egamberdiyev J. Onlayn o'yinlar – o'spirin shaxsi kamolotini sekinlashtiruvchi omil sifatida.....	235
Erjanova G., Raxmatulloyeva S. Shaxsning xulq-atvori, qadriyatlari, dunyoqarashi, shaxsiy rivojlanishi va boshqa odamlar bilan munosabatlarni shakllantirishda oila tuzilishining roli	238
Eshbekov B. Siyosiy kommunikatsiya va internet kommunikatsiyasi: siyosiy-nazariy yondashuv	241
Yusupova N. Reforms to improve the quality of higher education today – as a factor of social development.....	244
Yusupova N. O'zbek etnomusiqasining estetik mohiyatining asosiy jihatlari.....	247
Filologiya	
Авлакулов Я. Лингвистическое изучение материала собственных имён узбекского языка.....	250
Alautdinova K., Ganiyeva D. “Exploring linguistic markers of gender: a comprehensive analysis”	253
Allayarova M. Badiiy ijodkorlik jadidlarning milliy o'zlikni anglashning ma'naviy quroli sifatida	256
Anvarova F. Den Brauning “Farishtalar va iblislar” asarida qo'llanilgan “Hell” va “Damn” so'zlarining semantik tahlili	259
Achilova G. Ona obrazining o'zbek va jahon adabiyotidagi tarixiy ildizlari.....	262
Bozorov O. Iqbol Mirzoning “Bonu” romanida tarixiy – ijtimoiy voqelik tasvirining o'ziga xosligi	265
Бурниева Р. Этапы развития образа ребёнка в узбекской литературе (советский период, период независимости)	268
Davletova Sh. Ramz, majoz, timsol birligining badiiy asar strukturasi.....	271
Davronova N., Alautdinova K. Analysis of linguistic practices in transport announcements	273
Zaripova D. “Digital technologies: how a university's website and brand shapes its reputation and ranking”	276
Ismailova K. Elements influencing the development of creative thinking and poetic interpretation	279
Kuchkarov I. Tilshunoslikda ekstralingvistik omil asosida so'z o'zlashtirish	282
Qozoqboyeva D. Turli tizimli tillarda lor terminlarining xalq va ilmiy tilda qo'llanilishi va farqlari	285
Qurbonova Sh. Jahon adabiyotida urush va jang tasvirlari yo'qotilgan avlod konsepsiyasi.....	288
Mardanov U. Oydin Hojiyeva she'rlarida qo'llangan sohaviy terminlar lingvopoetikasi (ma'danshunoslik terminlari asosida)	291
Maxamatxo'jaeva G. Baynalmilal so'zlarning tarjima muammolari (ingliz, o'zbek va rus tillari misolida)	294
Mirzabayev S. Qoraqalpoq Esse matnlarida metaforalarning uslubiy xususiyatlari	296
Mirzayeva S. Mimemik matn tushunchasi va uning lingvistik xususiyatlari	299
Nurutdinova M. Onlayn mediani o'rganishda meta tahlil amaliyotidan foydalanish	302
Ro'ziyev Q. O'zbek tilida taom va non komponentli iboralarning lingvomadaniy tahlili	305
Rustamova Sh. Tilning madaniy kontekstdagi roli (tarjimada)	308
Salisheva Z. O'zbek tilini xorijliklarga o'qitishda audio-video materiallardan foydalanish	311
Солнцева М. Некоторые фонетические явления слов в английском и узбекском языках	314
Tog'aymurodova S. Ingliz tilidagi muqobilsiz leksikaga oid so'zlarni o'rganishdagi muammolar	317
Tursunova S. Erkin A'zamning “Shoirning to'yi” qissasida ifodalangan ironiyalar tahlili	320
Faxritdinova D. Tabrik nutqi aktining vazifaviy-uslubiy tadqiqi	323
Xidirova M. Ingliz tilidagi yovvoyi sudralib yuruvchi hayvonlar nomlarining lingvistik va statistik tahlili	326
Xolboyev M. O'zbek tilida o'zlashma so'zlar tavsifi	329
Hamzayeva Z. “Tess d'urbervillar” va “Bonu” romanlarida sof va jamiyatda ustuvor axloqiy tamoyillar ziddiyati.....	332
Choriyeva R. Salohiddin Toshkandiyning “Temurnoma” asari leksikasining o'rganilish tarixidan.....	334
Shokirova D. Qiz bolalar nutqining leksik-semantik xususiyatlari	336
Shukurova S. Sharq va g'arb adabiyotida suitsid shakllari va ularning qiyosiy falsafiy-estetik tahlili.....	339
Ergashova B., Maugeri G. Til o'rganishning ikki muhim omili: oliy ta'lim talabalarining tajribasi	342
Yuldashev E. Komil Xorazmiy ijodidagi o'xshatishlar tahlili	345